

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ (ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟ)

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΛΙΘΟΓΡΑΦΩΝ - ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΓΤΚΣ

Ημερίδα για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία

Η ανάγκη οι εργάτες να κάνουν δική τους υπόθεση το ζήτημα της **υγείας και ασφάλειας στην εργασία** και μαζί με τα ταξικά σωματεία να παλέψουν για τη λήψη μέτρων που αφορούν στην προστασία της ζωής τους, αναδείχθηκε στην ημερίδα που διοργάνωσαν η **Πανελλαδική Ένωση Λιθογράφων** και ο **Σπουδαστικός Σύλλογος Σχολής Γραφικών Τεχνών ΤΕΙ Αθήνας**, την περασμένη Κυριακή.

Παράλληλα, υπογράμμιστηκε ότι όσο τα «κλειδιά» της οικονομίας τα έχουν οι επιχειρηματικοί όμιλοι, η ζωή των εργατών θα θυσιάζεται στο βωμό της κερδοφορίας του κεφαλαίου, γι' αυτό και το συγκεκριμένο ζήτημα δεν μοραεί παρά να είναι κομμάτι της πάλης για να φύγει από τη μέση ο εγκληματικός παράγοντας «κέρδος». Στην ημερίδα εισηγήσεις έκαναν ο **Λ. Σακκάς**, πρόεδρος της Πανελλαδικής Ένωσης Λιθογράφων, η **Εύη Γεωργιάδου**, μηχανικός ασφάλειας και ο **Χρήστος Παπάζογλου**, γιατρός εργασίας.

Από την ημερίδα που πραγματοποιήθηκε την περασμένη Κυριακή

Η αιτία των «ατυχημάτων» βρίσκεται στο κυνήγι του εργοδοτικού κέρδους

Ο **Λ. Σακκάς** υπογράμμισε ότι η πρωτοβουλία του Σωματείου για τη διοργάνωση της ημερίδας στόχο έχει να αναδείξει το σοβαρό καθήκον οργάνωσης του αγώνα για *«να βάλουμε φρένο στους εργοδότες, να τους εμποδίσουμε, εκτός από κακοπληρωμένους ή απλήρωτους, να μας στέλνουν στα σπίτια μας σακατεμένους ή νεκρούς»*.

Ο κλάδος της εκτύπωσης και της βιβλιοδεσίας, συνέχισε, *«ήταν πάντα συνδεδεμένος με τα εργατικά "ατυχήματα"»*. Παρά τον εκσυγχρονισμό των μηχανών και τη δυνατότητα χρήσης σύγχρονων μέσων για την πρόληψή τους, τα «ατυχήματα» συνεχίζουν να συμβαίνουν και η αιτία *«βρίσκεται στο εργοδοτικό κέρδος. Στη διαρκώς αυξανόμενη ανάγκη της εργοδοσίας που κατέχει τα μέσα παραγωγής, τις μηχανές που δουλεύουμε, να διασφαλίσει και αν γίνεται να αυξήσει τα κέρδη της. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, παρ' όλο τον εκσυγχρονισμό των μηχανών, τώρα που με λιγότερη εργασία βγαίνει περισσότερη παραγωγή, αντί να ζούμε καλύτερα, να δουλεύουμε όλο και περισσότερο, όλο και πιο δύσκολα»*.

Στον κλάδο, σημείωσε, το ποσοστό εργατικών «ατυχημάτων» που δηλώνεται είναι ένα μικρό μέρος όσων γίνονται, ενώ υπογράμμισε πως το πρόβλημα με τις επαγγελματικές ασθένειες είναι τεράστιο. *«Οι εργαζόμενοι στον κλάδο εκτίθενται σε βλαπτικούς παράγοντες με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας, τα οποία μπορεί τελικά να τους οδηγούν ακόμα και στο θάνατο. (...) Συνάδελφοι που εργάζονται σε βιβλιοδετεία και εφημεριδάδικα αναπνέουν καθημερινά σκόνη. Δύσκολα συναντάς κάπου επαρκή εξοπλισμό. Πρόκειται για ακήρυχτο πόλεμο κατά των εργατών»*.

Μιλώντας για τις αιτίες, επισήμανε πως *«τα εργατικά "ατυχήματα" και οι επαγγελματικές ασθένειες δεν είναι αναπόφευκτα γεγονότα, ούτε είναι ατομική ευθύνη των εργαζομένων. (...) Η προστασία της υγείας και ασφάλειας στην εργασία είναι εργοδοτική ευθύνη. (...) Ο στόχος του κεφαλαίου να αυξήσει το ποσοστό κέρδους οδηγεί σε ελλιπή μέτρα προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων. Οδηγεί σε ελλιπή προληπτική συντήρηση, μειώσεις προσωπικού και εντατικοποίηση εργασίας, που αυξάνουν την επικινδυνότητα»*.

Παράλληλα, ανέδειξε το **ρόλο του καπιταλιστικού κράτους**, που στηρίζει και συγκαλύπτει τα εργοδοτικά εγκλήματα. *«Οι καπιταλιστικές αναδιρθρώσεις»*, τόνισε, *«που προωθούν η ΕΕ και οι ελληνικές κυβερνήσεις εδώ και δεκαετίες, πριν ακόμα από τα μνημόνια και την κρίση, με στόχο να γίνουν πιο φτηνοί και "ευέλικτοι" οι εργαζόμενοι για τους επιχειρηματίες, έρχονται να πολλαπλασιάσουν τις κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων»*.

Μεταξύ άλλων, αναφέρθηκε στην *«ατεκμηρίωτη κατάργηση του θεσμού των ΒΑΕ στον κλάδο του Τύπου»*, που *«έχει αυξήσει ακόμα περισσότερο τις κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων»*, στην εμπορευματοποίηση των υπηρεσιών υγείας, την απουσία δημόσιων υποδομών υποστήριξης των διαδικασιών για την αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου και την παράδοσή τους σε ιδιώτες κ.ά. Πρόσθεσε πως στην όλο και μεγαλύτερη σκόπιμη υποβάθμιση των ελεγκτικών μηχανισμών *«πρέπει να προστεθεί και ο προσανατολισμός των ελέγχων, που προωθεί την ταξική συνεργασία, ενώ υπάρχει προσπάθεια να μετατοπιστεί η εργοδοτική ευθύνη στις πλάτες των εργαζομένων ή των τεχνικών ασφάλειας»*.

Απάντηση με αγώνες και ισχυροποίηση του Σωματείου μέσα στα εργοστάσια

Ο **Λ. Σακκάς** τόνισε ότι *«δεν πρέπει να συμβιβαστούμε ότι θα είναι για πάντα έτσι. Μπορούμε και πρέπει να το αλλάξουμε. Πρέπει οργανωμένα σε κάθε χώρο δουλειάς και συνολικά σαν κλάδος να αναπτύξουμε αγώνες που θα προλαμβάνουν εργατικά "ατυχήματα", αλλά και θα δίνουν προοπτική για την οριστική εξάλειψή τους. (...) Αλλά να έχουμε συνάδελφοι καθαρό ένα πράγμα, πως ό,τι παρεμβάσεις και να κάνει το Σωματείο απ' έξω, αν αυτές δεν αγκαλιαστούν από τους ίδιους τους εργαζόμενους, δεν πρόκειται να έχουν αποτέλεσμα. (...) Η ίδια η πείρα μάς λέει ότι η κατάκτηση μέτρων υγείας και ασφάλειας πάει χέρι - χέρι με την ισχυροποίηση του Σωματείου μέσα στα εργοστάσια. Με συνελεύσεις, δημιουργία Σωματειακών Επιτροπών, Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας, που διεκδικούν αγωνιστικά απέναντι στους εργοδότες και έτσι καταφέρνουν να αποσπούν τέτοιου είδους κατακτήσεις»*.

(...) Είναι ξεκάθαρο για μας ότι και η διεκδίκηση της προστασίας της υγείας και της ζωής των εργατών μέσα στους χώρους δουλειάς εντάσσεται στο συνολικό πλαίσιο πάλης και διεκδικήσεων του ταξικού εργατικού κινήματος, δεν μπορεί να το δει κανείς ξεκομμένα. (...) Περνά μέσα από την ανασύνταξη του εργατικού κινήματος (...) μέσα από την αλλαγή του συσχετισμού δυνάμεων στο εργατικό κίνημα υπέρ των ταξικών δυνάμεων, μέσα από την ενίσχυση του ΠΑΜΕ».

Κριτήριο του εργοδότη τα κέρδη του και όχι η προστασία των εργαζομένων

Η **Εύη Γεωργιάδου** αναφέρθηκε στους κινδύνους για την ασφάλεια των εργαζομένων, τονίζοντας ότι **«τα τελευταία χρόνια κάθε 2 μέρες κατά μέσο όρο συνέβαινε ένα εργατικό "ατύχημα" στον κλάδο εκδόσεων - εκτυπώσεων»**, με βάση δημοσιευμένα στοιχεία του ΙΚΑ, που και αυτά δεν αποτυπώνουν την πραγματική κατάσταση, λόγω της ελλιπούς καταγραφής των εργατικών «ατυχημάτων».

Επισημάνει ότι η επιστήμη και η τεχνολογία δίνουν δυνατότητες πρόληψης των εργατικών «ατυχημάτων», ωστόσο στον καπιταλισμό δεν λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα, γιατί κοστίζουν στο κεφάλαιο. **Κάθε εργοδότης αποφασίζει με κριτήριο την κερδοφορία του το αν και ποια μέτρα θα λάβει, και όχι με κριτήριο την προστασία των εργαζομένων.**

Τα **«ατυχήματα» στον κλάδο** οφείλονται για παράδειγμα στο ότι οι μηχανές δεν διαθέτουν διατάξεις ασφαλείας (π.χ. προφυλακτήρες και φωτοκύτταρα που αποτρέπουν την επαφή με κινούμενα μέρη, διακόπτες επείγουσας διακοπής), ή ότι οι διατάξεις αυτές ακυρώνονται για να αυξηθεί η παραγωγικότητα. Στο ότι σε επικίνδυνες θέσεις εργασίας μπορεί να δουλεύουν ανειδίκευτοι ή ελλιπώς εκπαιδευμένοι εργαζόμενοι. Στην εντατικοποίηση της εργασίας και την έλλειψη προσωπικού, στη μη εφαρμογή διαδικασιών ασφαλούς εργασίας (π.χ. επέμβαση σε κινούμενα μέρη, χειρωνακτική διακίνηση φορτίων μεγάλου βάρους, υπέρβαση ορίων ταχύτητας, παρουσία εργαζόμενου σε χώρους όπου κινούνται οχήματα ή υπάρχει κίνδυνος καταπλάκωσης από φορτία κ.ά.). Στην έλλειψη των αναγκαίων συστημάτων εξαερισμού και πυροπροστασίας, στις ακατάλληλες υποδομές (π.χ. κίνδυνοι ολίσθησης και πτώσης από ύψος, ανεπάρκεια οδεύσεων διαφυγής, εξόδων κινδύνου και αντισησμικής προστασίας), την ελλιπή συντήρηση κ.ά.

Η Εύη Γεωργιάδου αναφέρθηκε στην **πολιτική της κυβέρνησης και των προκατόχων της για τη διασφάλιση της καπιταλιστικής κερδοφορίας**, που αναδεικνύεται με τους ελλείψεις ελέγχους από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, την προπάθεια να μετατοπιστεί η εργοδοτική ευθύνη στις πλάτες των εργαζομένων ή των τεχνικών ασφαλείας, την εμπορευματοποίηση του συστήματος Υγείας και των υπηρεσιών υγείας και ασφαλείας στην εργασία, την υποβάθμιση της αναγκαίας Έρευνας και την προώθηση των καπιταλιστικών αναδιρθρώσεων στην εργασία και το Ασφαλιστικό.

Δεν αξιοποιούνται σύγχρονες δυνατότητες πρόληψης γιατί «κοστίζουν»

Ο **Χρ. Παπάζογλου** αναφέρθηκε στην επιβάρυνση της υγείας των εργαζομένων από τον επαγγελματικό κίνδυνο, στους χημικούς παράγοντες κινδύνου όπως μελάνια, διαλύτες κ.ά., και σε επαγγελματικές ασθένειες όπως το επαγγελματικό άσθμα, που είναι συχνές στον κλάδο. Εστίασε στους καρκινογόνους παράγοντες κινδύνου, όπως το βενζόλιο, αλλά και άλλους διαλύτες, βαρέα μέταλλα κ.ά., για να υπογραμμίσει ότι **σήμερα υπάρχουν δυνατότητες να ληφθούν μια σειρά από μέτρα για την πρόληψη της επαγγελματικής έκθεσης των εργαζομένων** με την αντικατάσταση επικίνδυνων ουσιών, την αξιοποίηση κλειστών συστημάτων, μέχρι και τη διασφάλιση κατάλληλων συστημάτων εξαερισμού. **Μέτρα που δεν λαμβάνονται γιατί «κοστίζουν», ή λαμβάνονται μόνο όσα και όταν εκτιμηθούν ως μέτρα που μπορούν να διασφαλίσουν ή και να βελτιώσουν την κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης.**

Αντίστοιχα, αναφέρθηκε στις επιπτώσεις του θορύβου, της υπερϊώδους ακτινοβολίας, του ακατάλληλου φωτισμού, την επιβάρυνση του μυοσκελετικού από τη χειρωνακτική μετακίνηση φορτίων, την άρση μεγάλου βάρους, τις μη εργονομικές θέσεις εργασίας που συναντάμε όταν δεν λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, αλλά και στις συνδυαστικές επιπτώσεις των καπιταλιστικών αναδιρθρώσεων στην υγεία των εργαζομένων (π.χ. ελαστικές εργασιακές σχέσεις, αύξηση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης).

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στη μηδενική καταγραφή επαγγελματικών ασθενειών στην Ελλάδα, την απουσία κρατικών υπηρεσιών για τη μελέτη, διάγνωση, πρόληψη και αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου, μέχρι και την απουσία ειδικευμένων γιατρών εργασίας, την άσκηση της ειδικότητας από μη εξειδικευμένους επιστήμονες ή από επιχειρήσεις, ιδιωτικές ΕΞΥΠΠ που έχουν ξεκάθαρο προσανατολισμό την ψευδεπίγραφη και εικονική κάλυψη των νομοθετικών υποχρεώσεων του εργοδότη.

Υπογράμμισε, επίσης, ότι **η διεκδίκηση ασφαλέστερων όρων εργασίας και λήψης όλων των μέτρων προστασίας της υγείας και ασφαλείας στην εργασία είναι συνυφασμένη με την αταλάντευτη ταξική αντιπαράθεση με την εργοδοσία.**

Αναδεικνύεται, τόνισε, ότι **η πλήρης αξιοποίηση όλων των επιστημονικών και τεχνολογικών επιτευγμάτων για την πρόληψη και αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου και την προστασία της υγείας του εργαζόμενου συνδέεται με την αναγκαιότητα και δυνατότητα οργάνωσης της παραγωγής με προσανατολισμό τη συνδυασμένη κάλυψη των σύγχρονων κοινωνικών αναγκών, και όχι το κέρδος και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.**

Ακολούθησαν ερωτήσεις για τον τρόπο που μπορούν οι εργάτες να οργανωθούν και να απαιτήσουν τη λήψη μέτρων. Ακόμα έγιναν τοποθετήσεις που μεταξύ άλλων ανέδειξαν την έλλειψη μέτρων στους χώρους δουλειάς, αλλά και ότι ο τρόπος αντιμετώπισης ενός εργατικού «ατυχήματος», συνολικότερα οι συνθήκες, καλλιεργούν την κάλπικη και επικίνδυνη αντίληψη ότι «υπεύθυνος» για αυτό είναι ο ίδιος ο εργάτης...

